

Möte med MKB-forum i Oskarshamn

Datum: 17 november 2005, klockan 9.30 - 15.00.
Plats: Badholmen, Oskarshamn.
Inbjudan: Mötet var öppet för allmänheten att delta som åhörare. Inbjudan annonserades i Oskarshamns-Tidningen och Nyheterna 4 och 12 november.

Närvarande

Länsstyrelsen i Kalmar län: Ulf Färnhök, (ordförande) och Sven Andersson

Oskarshamns kommun: Kjell Andersson, Rigmor Eklind, Kaj Nilsson, Lars Tyrberg, Peter Wretlund och Harald Åhagen.

SKI: Josefin Päiviö Jonsson, Christina Lilja och Stig Wingefors.

SSI: Tomas Löfgren och Johanna Sandwall.

SKB: Claes Thegerström, Saida Laârouchi Engström, Helén Andersson, Anders Nyström, Katarina Odéhn, Olle Olsson, Erik Setzman, Peter Wikberg och Lars Birgersson (sekreterare).

Allmänhet: Cirka 15 personer. Representanter från MKG, Milkas, Miljövänner för kärnkraft, KASAM och Regionförbundet i Kalmar län.

MKB-forum

inbjuder till

öppet möte

Torsdagen den 17 november
Badholmen, Oskarshamn
klockan 9.30–15.00

MKB-forum i Oskarshamn behandlar frågor i anslutning till Svensk Kärnbränslehantering AB:s (SKB) planer att bygga en inkapslingsanläggning i Simpevarp och att lokalisera ett slutförvar för använt kärnbränsle till Simpevarpsområdet.

I MKB-forum deltar representanter från SKB, Statens kärnkraftinspektion (SKI), Statens strålskyddsinstitut (SSI), länsstyrelsen i Kalmar län och Oskarshamns kommun. Länsstyrelsen är ordförande vid MKB-forums möten.

Mötet är öppet för allmänheten.

Under mötet har du möjlighet att ställa frågor och framföra dina synpunkter.

Välkomna!

2005-10-17

MKB-forum Oskarshamn – Dagordning 17 november 2005

Arbetsgruppens förslag till dagordning för möte torsdagen den 17 november kl 09.30-15.00 (utarbetat vid möte 12 oktober). Lokal: Badholmen, Oskarshamn.

1. Fastställande av dagordning (5 min) ordf.
 2. Föregående mötesanteckningar (5 min) ordf.
 3. Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för inkapslingsanläggningen (45 min) SKB
 - aktuellt samrådsunderlag (sammanfattning)
 - slutversion (prel. disposition med rubriker)
 - beslutsprocess
 4. Samrådsplan 2006-08 med tidplan och teman (15 min) SKB
 5. Förändring av MKB-forums arbetsformer (20 min) Josefin P-J
 6. Inbjudna miljöorganisationer presenterar sig samt sin målsättning och syfte (45 min)
 - MKG
 - MILKAS
 - Miljövänner för kärnkraft
 7. Frågestund (15 min)
- LUNCH kl 12.00-13.00
8. Arbetsformer kring lokala miljöfrågor (15 min) LKO
 9. Lägesrapporter (45 min)
 - Oskarshamns kommun
 - Länsstyrelsen i Kalmar län
 - SKI, SSI
 - SKB
 - MKB & samråd samt lokal informationsverksamhet
 - Inkapslingsanläggning och Clab
 - Platsundersökning Oskarshamn
 - Platsundersökning Forsmark
 10. Övriga frågor (15 min)
 11. Nästa möte och planering för 2006 (15 min) ordf. & Josefin P-J
 12. Frågestund (30 min)

Sammanträde med MKB-forum i Oskarshamn för studier av slutförvarssystem för använt kärnbränsle i Oskarshamns kommun.

Tid: Torsdagen den 17 november 2005, kl. 9.30 - 15.00.
Plats: Badholmen, Oskarshamn.

Närvarande:

Länsstyrelsen i Kalmar län: Ulf Färnhök, ordförande
Sven Andersson

Oskarshamns kommun: Kjell Andersson
Rigmor Eklind
Kaj Nilsson
Lars Tyrberg
Peter Wretlund
Harald Åhagen

SKI: Josefin Päiviö Jonsson
Christina Lilja
Stig Wingefors

SSI: Tomas Löfgren
Johanna Sandwall

SKB: Claes Thegerström
Saida Laârouchi Engström
Helén Andersson
Anders Nyström
Katarina Odéhn
Olle Olsson
Erik Setzman
Peter Wikberg
Lars Birgersson, sekreterare

Allmänhet: Cirka 15 personer. Representanter från MKG, Milkas, Miljövännen för kärnkraft, KASAM och Regionförbundet i Kalmar län.

Nästa möte: Onsdagen den 22 mars 2006.

Innehåll

1	Fastställande av dagordning	5
2	Föregående mötesanteckningar	5
3	Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för inkapslingsanläggningen	5
4	Samrådsplan 2006-08 med tidplan och teman	8
5	Förändring av MKB-forums arbetsformer	8
6	Inbjudna miljöorganisationer presenterar sig	9
6.1	MKG (Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning)	9
6.2	Milkas (Miljörörelsens kärnavfallssektariat)	10
6.3	Miljövänner för kärnkraft	11
7	Frågestund	11
8	Arbetsformer kring lokala miljöfrågor	15
9	Lägesrapporter	16
9.1	Oskarshamns kommun	16
9.2	Länsstyrelsen i Kalmar län	18
9.3	SKI	19
9.4	SSI	19
9.5	SKB	19
10	Övriga frågor	22
11	Nästa möte och planering för 2006	22
12	Frågestund	23

Bilagor

Samtliga bilagor utgörs av kopior på visade OH-bilder.

- Bilaga 1 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för inkapslingsanläggningen.
Erik Setzman, SKB.
- Bilaga 2 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för inkapslingsanläggningen.
Helén Andersson, SKB.
- Bilaga 3 Samrådsplan 2006-08 med tidplan och teman.
Erik Setzman, SKB.
- Bilaga 4 Förändringar av MKB-forums arbetsformer.
Josefin Päiviö Jonsson, SKI.
- Bilaga 5 Information om MKG:s arbete.
Johan Swahn, MKG.
- Bilaga 6 Information om Milkas arbete.
Eia Liljegren-Palmaer, Milkas.
- Bilaga 7 Arbetsformer kring lokala miljöfrågor.
Kaj Nilsson, Oskarshamns kommun.
- Bilaga 8 Samhällsutredningar - Miljöutredningar.
Saida Laârouchi Engström, SKB.
- Bilaga 9 Säkerhetsgruppens arbete.
Rigmor Eklind, Oskarshamn kommun.
- Bilaga 10 Kommungruppens arbete.
Lars Tyrberg, Oskarshamns kommun.
- Bilaga 11 Lägesrapport från länsstyrelsen.
Sven Andersson, länsstyrelsen i Kalmar län.
- Bilaga 12 Lägesrapport från SKI.
Josefin Päiviö Jonsson, SKI.
- Bilaga 13 Aktuellt inom MKB och samråd.
Erik Setzman, SKB.
- Bilaga 14 SKB:s lokala informationsverksamhet.
Katarina Odéhn, SKB.

- Bilaga 15 Lägesrapport från platsundersökningen i Oskarshamn.
Peter Wikberg, SKB.
- Bilaga 16 Lägesrapport från platsundersökningen i Forsmark.
Olle Olsson, SKB.
- Bilaga 17 Arbetsgruppens förslag till tema för nästa möte med MKB-forum.
Josefin Päiviö Jonsson, SKI.

1 Fastställande av dagordning

Utskickat förslag till dagordning godkändes.

2 Föregående mötesanteckningar

Föregående protokoll, nr 52 från sammanträde 2005-08-24, har varit på granskning. Under mötet cirkulerades protokollet för underskrift.

Föregående möte var gemensamt med Samråds- och MKB-grupp Forsmark. Två protokoll har upprättats med likalydande innehåll. Båda protokollen justeras av samtliga deltagande parter.

3 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för inkapslingsanläggningen

Erik Setzman, SKB, gav en överblick av kommande ansökningar för inkapslingsanläggningen och slutförvaret för använt kärnbränsle, se *bilaga 1*.

Ansökningsprocessen innebär i korthet att:

- År 2006 ansöker SKB om tillstånd enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggningen.
- År 2008 år ansöker SKB om tillstånd enligt kärntekniklagen för slutförvaret. Vidare ansöker SKB om tillstånd enligt miljöbalken för inkapslingsanläggningen och slutförvaret.

SKB:s förhoppning är att regeringen ska fatta beslut om tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen år 2010. Detta innebär att inga beslut kommer att fattas förrän allt underlag för båda anläggningarna är inlämnat.

Under denna vecka hålls samrådsmöten i såväl Oskarshamn som Forsmark. Detta är de avslutande samrådsmötena inför inlämnandet av ansökan för inkapslingsanläggningen enligt kärntekniklagen. Samråden fortsätter dock för både inkapslingsanläggningen och slutförvaret för använt kärnbränsle inför ansökningarna år 2008.

Ansökan för inkapslingsanläggningen år 2006 avser kärntekniklagen. I kärntekniklagen anges att en miljökonsekvensbeskrivning, enligt 6 kap miljöbalken, skall ingå i en ansökan om tillstånd att uppföra, inneha eller driva en kärnteknisk anläggning.

Inför samråden har ett underlag tagits fram som bland annat beskriver inkapslingsanläggningen och dess miljöpåverkan. Underlaget har skickats på remiss till berörda statliga myndigheter och verk, länsstyrelser och kommuner samt de organisationer som får pengar från kärnavfallsfonden får för att delta i samråden. Underlaget finns även tillgängligt på SKB:s webbplats. Det är möjligt att lämna synpunkter på underlaget fram till den 2 december.

Helén Andersson, SKB, presenterade det framtagna underlaget, se *bilaga 2*.

Det underlag som tagits fram innehåller beskrivningar av inkapslingsanläggningen och dess miljöpåverkan, risker och säkerhet samt effekter och konsekvenser av en anläggning placerad vid Clab, vilket är SKB:s huvudalternativ. I underlaget beskrivs även skillnader i effekter och konsekvenser om anläggningen i stället placeras i Forsmark.

Underlaget är framtaget under oktober 2005 och speglar kunskapsläget vid den tidpunkten. Under våren 2006 kommer kunskapsunderlaget att kompletteras och en fullständig miljökonsekvensbeskrivning (MKB) att tas fram. Ett förslag till innehållsförteckning till kommande MKB-dokument för inkapslingsanläggningen redovisas i bilaga till underlaget.

Oavsett om inkapslingsanläggningen placeras vid Clab eller i Forsmark kommer den att placeras i ett område som är starkt präglad av industriell verksamhet. Vid Clab kommer en del av skogsområdet i anslutning till befintligt verksamhetsområde att tas i anspråk, men då inga höga naturvärden konstaterats bedöms konsekvenserna vara små för naturmiljön. Vid Clab finns också enstaka kulturhistoriska objekt som kan behöva tas bort men sammantaget bedöms konsekvenser för kulturmiljön och landskapsbilden vara ringa till små. I Forsmark tar inkapslingsanläggningen endast industrimark i anspråk.

Antalet transporter beräknas bli fler vid en lokalisering till Forsmark, medan fler bullrande arbetsmoment (borrning och krossning vid bergschakt) kommer att behöva genomföras vid byggande av en inkapslingsanläggning vid Clab. Eftersom riktvärden för byggbuller kommer att underskridas vid närmast belägna bostäder bedöms ingen betydande påverkan på boendemiljön uppstå.

Anläggningarna bedöms vara likvärdiga med avseende på radiologiska risker. Vid placering av inkapslingsanläggningen i Forsmark tillkommer emellertid ett transportmoment där transport av icke inkapslat använt kärnbränsle sker utanför anläggningarna. Huvuddelen av de icke-radiologiska riskerna är sannolikt inte heller beroende av platsvalet.

Då inga betydande konsekvenser eller skillnader avseende risker hittills har identifierats på någon av platserna bedöms de i stort vara likvärdiga ur miljö- och hälsosynpunkt. Kompletterande utredningsarbete kommer att genomföras i

samband med att miljökonsekvensbeskrivningen för inkapslingsanläggningen ställs samman.

Diskussion

Kommunen undrade om det är korrekt uppfattat att lokaliseringen av inkapslingsanläggningen till Oskarshamn och Forsmark bedömts i stort sett likvärdiga. SKB svarade att dessa lokaliseringar bedömts i stort sett likvärdiga ur miljö- och hälsosynpunkt. Antalet transporter beräknas bli fler vid en lokalisering till Forsmark, medan fler bullrande arbetsmoment kommer att behöva genomföras vid byggande av en inkapslingsanläggning vid Clab.

Kommunen framförde att Simpevarpsområdet är rikt på fornlämningar. Vad händer om fornlämningar påträffas i SKB:s arbete? SKB svarade att hittills har endast en inventering utförts. Om ytterligare utredningar behövs eller om fornlämningar behöver flyttas kommer att beaktas i nästa skede. Länsstyrelsen framförde att det finns erfarenheter av inventering och flyttning av fornlämningar samt att byggande av inkapslingsanläggning och slutförvar i detta avseende inte skiljer sig från andra byggprojekt.

Fysiskt skydd diskuterades. SKB framförde att redovisning av fysiskt skydd ingår i den preliminära säkerhetsredovisning som kommer att tas fram. Stora delar av redovisningen av fysiskt skydd är sekretessbelagd och kommer endast att vara tillgänglig för myndigheternas granskning.

Kommunen påpekade att ombyggnaden av väg 743 vid Fårbo snart öppnas för trafik. Den nya vägsträckningen borde framgå i SKB:s material. SKB instämde i detta.

Länsstyrelsen undrade när slutförvarssystemet kommer att redovisas i sin helhet. SKB svarade att helhetsbeskrivningen kommer att redovisas år 2008. Däremot kommer inkapslingsanläggningens funktion i slutförvarssystemet att beskrivas redan i ansökan 2006. SKB:s förhoppning är att regeringen ska fatta beslut om tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen år 2010. Detta innebär att allt underlag kommer att finnas tillgängligt innan myndigheter, regering med flera förväntas yttra sig. SKI framförde att inkapslingsanläggningen är en del av slutförvarssystemet och att SKI inte har för avsikt att yttra sig till regeringen innan hela underlaget finns framme.

Kommunen frågade om alternativa metoder för omhändertagande av använt kärnbränsle kommer att redovisas i MKB-dokumentet 2006. SKB svarade att redovisningen av alternativa metoder kommer att redovisas år 2008, men att samråd kommer att hållas redan våren 2006 med alternativa metoder som huvudsakligt tema. Detta för att det ska finnas gott om tid för att diskutera och belysa alternativfrågan.

4 Samrådsplan 2006-08 med tidplan och teman

Erik Setzman, SKB, informerade om SKB:s planering av samråden på kort och lång sikt, se *bilaga 3*.

Tidigare under veckan, den 14 november, hölls presentationer av inkapslingsanläggningen och samrådsmöte i Alunda, Östhammars kommun. Huvudsakligt tema för såväl presentationerna som samrådsmötet var miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för inkapslingsanläggningen. Motsvarande presentationer och möte kommer att äga rum senare idag i Oskarshamn. Möte med Samråds- och MKB-grupp Forsmark, vilket är motsvarigheten till MKB-forum Oskarshamn, kommer att äga rum i Alunda i morgon, den 18:e november.

Erik Setzman gav en översiktlig beskrivning av samråden för åren 2006 – 2008. Fortsättningsvis planeras två allmänna samrådsmöten per år i både Oskarshamn och Östhammar. Dessutom tillkommer ett möte per år och plats under sommaren, för att ge sommarboende möjlighet att delta.

De möten som kommer att genomföras under våren 2006 kommer att ha redovisning av alternativa metoder och lokaliseringar i MKB-dokumentet som huvudsakligt tema. Hösten 2006 kommer samrådsmötena att fokusera på resultat från utredningar avseende naturmiljö, kulturmiljö, friluftsliv med mera, samt de miljökonsekvenser slutförvaret för använt kärnbränsle bedöms medföra. Samråden planeras att avslutas under våren 2008. Erik Setzman betonade att SKB:s samrådsplan kan komma att ändras baserat på synpunkter som framkommer i samråden, arbetet med platsundersökningarna med mera.

5 Förändring av MKB-forums arbetsformer

Josefin Päiviö Jonsson, SKI, redogjorde för arbetsgruppens förslag till förändringar av MKB-forums arbetsformer, se *bilaga 4*.

Vid möte med MKB-forum den 1 juni 2005 bildades en arbetsgrupp med representanter för parterna. Arbetsgruppen har haft i uppdrag att ta fram ett förslag till förändringar av arbetssättet i MKB-forum.

De arbetsformer MKB-forum arbetar efter togs fram i början av år 2003. MKB-forums arbetsordning behöver nu uppdateras, främst med anledning av att MKB-forums möten fortsättningsvis ska vara offentliga. Arbetsgruppen har tagit fram ett förslag till ändringar i arbetsformerna.

Beslut

Arbetsgruppens förslag till ändringar i MKB-forums arbetsordning fastställdes. Beslutet innebär att samtliga sammanträden med MKB-forum fortsättningsvis ska vara offentliga.

6 Inbjudna miljöorganisationer presenterar sig

Från och med år 2005 är det möjligt för organisationer att ansöka om medel från kärnavfallsfonden för att följa samråden om inkapslingsanläggningen och slutförvaret för använt kärnbränsle. År 2005 har tre organisationer ansökt och erhållit medel, nämligen MKG (Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning), Milkas (Miljörelsens kärnavfallssekretariat) och Miljövänner för kärnkraft. Dessa tre organisationer hade bjudits in till dagens möte för att presentera sig samt sin målsättning och sitt syfte.

6.1 MKG (Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning)

Johan Swahn, MKG, informerade om MKG:s arbete, se *bilaga 5*.

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) är en ideell förening med följande medlemsföreningar:

- Oss - Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar
- Svenska Naturskyddsföreningen (SNF)
- SNF:s länsförbund i Kalmar län
- SNF:s länsförbund i Uppsala län
- Fältbiologerna

MKG bildades i oktober 2004 och erhåller sedan den 1 januari 2005 medel ur kärnavfallsfonden för att följa samråden om inkapslingsanläggningen och slutförvaret för använt kärnbränsle.

Det arbete MKG bedriver syftar till att verka för att den på lång sikt miljö- och hälsomässigt bästa lösningen för omhändertagande av avfall från kärnteknisk verksamhet kommer till stånd i Sverige.

MKG har rekryterat ett expertråd bestående av personer med kompetens inom olika områden. Rådets uppgift är att bistå MKG i arbetet med att granska kärnavfallsprojektet.

MKG anser att kärnavfallsfrågan är en fråga av riksintresse och att samrådet även ska vara nationellt. MKG kommer att arbeta för att föra upp frågan på rikspolitiskt plan och för att frågan ska bli en fråga som berör hela det svenska folket.

MKG ser med tillfredsställelse på att MKB-forum i Oskarshamn och Samråds- och MKB-grupp Forsmark nu blir öppnare i sitt arbetssätt. MKG har begärt att få bli observatör vid de särskilda samrådsmötena mellan myndigheterna och SKB och vid de expertrådsmöten de ordnar gemensamt.

Diskussion

Kommunen undrade om de möten som MKG:s expertråd har är öppna för utomstående. Johan Swahn förklarade att de inte är öppna för utomstående.

Kommunen undrade hur MKG ser på begreppet BAT (bästa möjliga teknik). Johan Swahn informerade om att MKG har engagerat miljöjurister för att bland annat titta på denna fråga.

SKB undrade om MKG tycker att det system som finns för ansvarsfördelning är bra samt vad MKG har för inställning till kommunernas vetorätt. MKG upplyste om att man bland annat tittar på hur systemet för ansvarsfördelning är organiserat i andra länder. Vidare konstaterade MKG att det är fullt möjligt för regeringen att gå förbi det kommunala vetot.

6.2 Milkas (Miljörelsens kärnavfallssektariat)

Eia Liljegren-Palmaer, Milkas, informerade om Milkas arbete, se *bilaga 6*.

Milkas är ett samarbete mellan Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen och Miljöförbundet Jordens Vänner. Milkas bildades i september 2004 och startade sin verksamhet i december samma år. Milkas är partipolitiskt obundna. Målet med Milkas arbete är att åstadkomma ett säkert slutförvar.

Milkas bevakar frågeställningar om hantering av använt kärnbränsle, både nationellt och internationellt. Det internationella arbetet bevakas för att få ett referensmaterial.

Milkas anser att det borde bedrivas mer oberoende forskning istället för att industrin, det vill säga SKB, själva bedriver forskningen. Milkas vill ha nollutsläpp till luft och vatten.

Diskussion

SKB undrade om Milkas ifrågasätter den lagstiftning som handlar om producentansvar och om att ansvaret för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen samt att genomföra samråden åligger verksamhetsutövaren, i detta fall SKB. Milkas svarade att man vill arbeta inom

lagens ramar, men att man även vill att det bedrivs forskning av andra forskare än de som är SKB-anknutna.

SKI poängterade att de pengar Milkas får från kärnavfallsfonden endast får användas för att granska det svenska programmet och inte internationella program.

6.3 Miljövänner för kärnkraft

Lars Persson, Miljövänner för kärnkraft, informerade om det arbete Miljövänner för kärnkraft bedriver.

Miljövänner för Kärnkraft bildades 1988 och är en politiskt och kommersiellt oberoende ideell förening med cirka 3000 medlemmar. Föreningen vill föra en saklig debatt baserad på kunskap, där hänsyn tas till hälsa, miljö och ekonomi och där kärnkraften bedöms på samma villkor som andra alternativ att försörja Sverige med elektrisk kraft.

Miljövänner för kärnkraft är positivt inställda till att producera elektricitet med kärnkraft och att använda strålning på ett säkert sätt, exempelvis inom sjukvården. Lars Persson framförde att Miljövänner för kärnkraft stöder allmänt det arbete som SKB gör för att förverkliga en slutförvarslösning enligt KBS-3 metoden och har förtroende för det granskningsarbete som görs av SKI, SSI och de övriga tillsynsorganen.

Föreningen har inte sökt pengar från kärnavfallsfonden för nästa år, men har fortfarande medel kvar från tilldelningen 2005.

7 Frågestund

Cirka 15 minuter före lunchuppehållet ägnades åt frågor från allmänheten.

Fråga

Vi har fått information om transporter på väg 743. Hur många fordon är det idag och hur många blir det om slutförvaret byggs i Oskarshamn?

Svar

SKB svarade att den informationen som tidigare lämnades endast gällde de transporter som är förknippade med inkapslingsanläggningen. Idag är omfattningen av transporter på väg 743 i genomsnitt mellan 1000 och 2500 fordon per dygn.

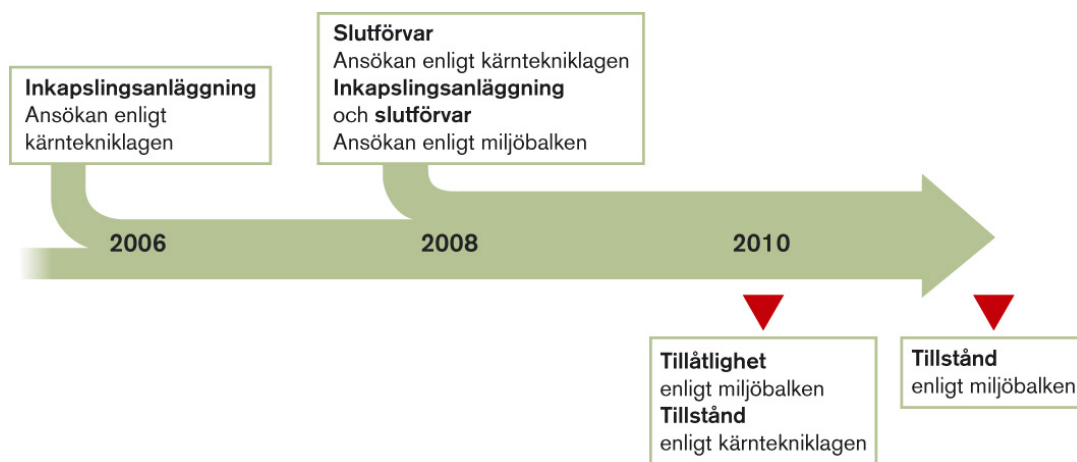
Då inkapslingsanläggningen byggs tillkommer som mest 140 transporter per dygn. Under driftskedet tillkommer cirka 60 transporter per dygn. Dessa uppskattningar av antalet tillkommande transporter är oberoende av om inkapslingsanläggningen byggs intill Clab eller i Forsmark.

Fråga

Borde man inte vända på processen, det vill säga först bestämma hur slutförvaret ska utformas och därefter titta på hur inkapslingsanläggningen ska utformas? Med det upplägg SKB tänkt sig kan man komma att bygga inkapslingsanläggningen i onödan eller riskera att man måste ändra på anläggningens utformning.

Svar

SKB ser inte att detta skulle vara en risk eftersom man förväntar sig att samhället tar ett samlat beslut, vid ett tillfälle. SKB:s förhoppning är att regeringen ska fatta beslut om tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen år 2010. Detta innebär att allt underlag kommer att finnas tillgängligt innan myndigheter, regering med flera förväntas yttra sig.

SKB:s planering för inlämnande av tillståndsansökningar för inkapslingsanläggningen och slutförvaret (bilden visades som svar på frågan).

Fråga

Kommer den preliminära säkerhetsrapporten (PSR) för inkapslingsanläggningen att diskuteras på samråden?

Svar

SKB informerade om att efter detta möte med MKB-forum kommer SKB att ha presentationer av inkapslingsanläggningen och allmänt samrådsmöte. Bland annat kommer SKB:s arbete med den preliminära säkerhetsrapporten (PSR) för inkapslingsanläggningen att presenteras.

SKI förklarade att en preliminär säkerhetsrapport (PSR) för inkapslingsanläggningen kommer att tas fram till ansökan 2006 och att detta är ett krav enligt kärntekniklagen. Innehållet i den preliminära säkerhetsrapporten ingår inte i samråden, men vissa delar kan lyftas in i MKB-dokumentet.

Fråga

Vi fick tidigare höra att det kommer att uppstå cirka 250 kg kopparspill per kapsel. Är det möjligt att återvinna detta kopparspill, eller kommer det att vara radioaktivt?

Svar

SKB informerade om att kopparspillet inte kommer att vara radioaktivt och kommer att återvinnas.

Fråga

Är det skillnad mellan en inkapslingsanläggning i Oskarshamn och Forsmark med tanke på utsläpp till luft och vatten?

Svar

I stort sett är det samma hantering som kommer att bedrivas i inkapslingsanläggningen oavsett om den lokaliseras till Oskarshamn eller till Forsmark. Även utsläppsmässigt är dessa lokaliseringar i stort sett likvärdiga.

Fråga

Kommer inkapslingsanläggningen att leva upp till kraven på BAT (bästa möjliga teknik)?

Svar

Ja, inkapslingsanläggningen kommer att leva upp till kraven på BAT.

Fråga ställdes om industningsanläggningar i kärnkraftverken. Frågan fick inget svar under mötet med MKB-forum, men togs även upp vid det efterföljande samrådsmötet.

Fråga

Det har skett en del positiva förändringar av samrådsprocessen, till exempel har samråden öppnats upp, men det vore bra om samråden kunde handhas av någon oberoende instans, exempelvis länsstyrelsen.

Svar

SKB framförde att det finns ett system av lagar som reglerar ansvarsfördelningen. SKB och SKB:s ägare måste få ta sitt ansvar bland annat för samrådsprocessen. Om till exempel en myndighet skulle genomföra samrådsprocessen skulle detta leda till att ansvarsbilden skulle luckras upp.

Fråga

SKB:s forskning är inriktad på KBS-3 metoden. Det saknas forskning som är inriktad på alternativa metoder. Bland annat har SKI efterlyst mer forskning på alternativa metoder, till exempel djupa borrhål.

Svar

SKB konstaterade att det är riktigt att forskare anlitas för att utreda olika frågeställningar. Detta innebär dock inte att SKB "beställer" vissa typer av resultat. SKB:s kunskapsbas har under lång tid vuxit fram med hjälp av bland annat forskare inom Sverige och utomlands.

SKI framförde att det är SKB som har ansvar för att genomföra forskning och utveckling samt slutförvara använt kärnbränsle. Det är alltså upp till SKB att bedöma hur mycket resurser som ska läggas på att forska kring alternativa metoder. Myndigheterna följer och granskar SKB:s arbete, inklusive arbetet med alternativa metoder. Var tredje år lämnar SKI yttrande på SKB:s forskningsprogram. SKI:s uppfattning är att SKB ska satsa mer på alternativet djupa borrhål för att få ett bättre jämförelsematerial till KBS-3 metoden.

Fråga

Varför hålls samrådsmöten på dagtid?

Svar

SKB svarade att samrådsmöten hålls på kvällstid eller på helger för att ge så många som möjligt att delta. I samband med vissa samrådsmöten har vi haft öppet hus innan mötet, på eftermiddagen, för att ge personer som inte har möjlighet att delta på kvällen möjligheten att få information och att ställa frågor. Möten med MKB-forum kommer fortsättningsvis att vara öppna för allmänheten, men hållas på dagtid.

Fråga

Kommer SKB att delta i EU:s projekt ”Joint Undertaking”?

Svar

SKB får många erbjudanden om att delta i olika projekt, och tackar ja till de mest intressanta projekten. Vi deltar för närvarande bland annat i projekt som behandlar samråd.

8 Arbetsformer kring lokala miljöfrågor

Kaj Nilsson, Oskarshamns kommun, presenterade huvudområden för lokala miljöfrågor, se *bilaga 7*.

Viktiga lokala miljöfrågor är:

- trafik- och säkerhetsfrågor som berör kustvägen
- buller och störningar i samband med utbyggnad av ett slutförvar
- hantering av sprängmassor vid en utbyggnad av ett slutförvar
- anläggningens utförande och placering i området
- hälsofrågor

Kommunen ser gärna att arbetet med dessa frågor sker i samverkan med SKB, på samma sätt som sker för samhällsutredningarna. Kommunen påpekade att det är viktigt att Misterhultsgruppen kommer in i arbetet med lokala miljöfrågor.

Kommunen informerade om att man för samtal med Regionförbundet vad gäller kustvägen (väg 743).

Diskussion

Peter Wikberg, SKB, framförde att vi nu vet bättre vilka områden som kan bli aktuella för slutförvarets anläggningar på markytan. SKB för diskussioner med kommunens stadsbyggnadskontor bland annat vad gäller fördjupad översiktsplan och detaljplan.

Saida Laârouchi Engström, SKB, framförde vidare att arbetssättet är olika för samhällsutredningar och miljöutredningar, se *bilaga 8*.

Samhällsutredningarna ligger utanför MKB och ansökningar, tas fram i samverkan med kommunerna och utgör i första hand beslutsunderlag för kommunerna.

Situationen är inte densamma för miljöutredningarna. Dessa utgör underlag till MKB och ansökningar, tas fram i samverkan med de avdelningar inom SKB som arbetar med projektering och platsundersökning. Resultaten från miljöutredningarna utgör underlag för det fortsatta arbetet med projektering och

platsundersökning. Externa synpunkter och dialog vad gäller inriktning och utformning av miljöutredningarna tas emot i samråden.

9 Lägesrapporter

9.1 Oskarshamns kommun

Peter Wretlund, Oskarshamns kommun, gav en övergripande lägesrapport för arbetet inom LKO-projektet.

Kommunfullmäktige beslutade år 2002 att SKB får bedriva platsundersökningar på Simpevarpshalvön och inom ett område väster därom. Kommunfullmäktiges beslut var förenat med 13 villkor. LKO:s verksamhet är fokuserad på att arbeta målmedvetet med dessa 13 villkor.

Samverkan med Östhammars kommun fortsätter. Nyligen har ÖSOS (Oskarshamns och Östhammars kommuner) haft seminarium och där bland annat diskuterat avfallsfrågan med miljöorganisationer.

Avslutningsvis framförde Peter Wretlund att de samhällsutredningar som nu börjar bli klara visar på intressanta och viktiga resultat.

Säkerhetsgruppens arbete redovisades av Rigmor Eklind, se *bilaga 9*.

Under hösten har säkerhetsgruppen bland annat haft:

- möte med SKI och SSI om villkor 7
- möte med SKB om systemanalysen
- uppföljning av metodseminariet 2004 och SSI:s expertpanel

Villkor 7 lyder: "Kommunen begär att myndigheterna SKI och SSI gör en systematisk sammanställning av den forskning som i viktiga avseenden har kommit till andra resultat än de SKB redovisat samt utvärderar resultat och slutsatser". Villkor 7 är viktigt för att lyfta fram svåra frågor och för att öka transparensen i beslutsunderlaget. Totalt har 12 frågor identifierats under villkor 7. Frågorna berör bland annat in- och utströmningsområden, buffert och återfyllnad samt framtida klimatförändringar och istider. Listan med frågor uppdateras årligen. I september diskuterades listan med SKI och SSI. Sammanfattningsvis kan konstateras att framsteg görs, men att inga frågor ännu kan avföras från listan.

Kommunen, såväl som andra aktörer, har ställt krav på SKB att det ska tas fram en systemanalys. SKB:s planering innebär att det i samband med ansökan om tillstånd för inkapslingsanläggningen enligt kärntekniklagen år 2006 lämnas en

första avtappning av systemanalysen (Sys-Inka) till SKI och SSI för granskning. Systemanalysen kommer att redovisas i sin kompletta utgåva år 2008. SKB har nyligen presenterat sitt arbete med systemanalysen för säkerhetsgruppen. Mötet slutade dock i oklarhet vad gäller systemanalysens syfte och inriktning. En slutsats från mötet var att de som ställt krav på att det ska tas fram en systemanalys, huvudsakligen myndigheterna men även kommunen, måste precisera vad arbetet ska syfta till. Säkerhetsgruppen kommer att arbeta med att ta fram ett underlag för en diskussion med myndigheterna och SKB om vad en systemanalys ska innefatta.

År 2004 arrangerade Oskarshamns och Östhammars kommuner ett metodseminarium inom ramen för ÖSOS samarbetet. SSI har under 2005 genomfört ett projekt med en panel för expertbedömning av sannolikheten för jordbävningar i samband med en istid. Som en uppföljning av dessa två aktiviteter kommer säkerhetsgruppen tillsammans med Östhammars referensgrupp att arrangera ett seminarium den 15-16 mars 2006 (också inom ramen för ÖSOS). Seminariet får två delar: en första mer expertbetonad del där frågan om konsekvenserna av jordbävningar ska penetreras systematiskt, en andra mer publik del i form av en offentlig utfrågning.

Diskussion

SKB framförde att systemanalysen ska visa hur systemet klarar olika förändringar. Ett syfte med att lämna en första avtappning av systemanalysen (Sys-Inka) till SKI och SSI redan år 2006 är att tillförsäkra att utgåvan 2008 fyller ställda krav.

Även SKI framförde att det finns behov av att tydligt avgränsa vad som ska göras inom ramen för arbetet med systemanalysen. Förutom beskrivning av systemet och de ingående komponenterna ska även kopplingar mellan dessa och optimering ingå.

Samhällsgruppens arbete redovisades av Harald Åhagen.

Samhällsgruppen har en bred sammansättning. I gruppen ingår bland annat politiker, kommunala tjänstemän, representanter från Regionförbundet och NOVA HögskoleCentrum.

I början av oktober hölls ett seminarium för cirka 300 elever på Oscarsgymnasiet i Oskarshamn. Vid seminariet medverkade förutom kommunen även representanter från myndigheterna, SKB och miljöorganisationerna. Den skolverksamhet som bedrivits har varit framgångsrik och kommer att fortsätta ytterligare 3 år.

Samhällsgruppen har tagit del av SKB:s utredning om turism och image. Frågeställningar som berör image kommer att fördjupas i en ny studie.

Kommungruppens arbete redovisades av Lars Tyrberg, se *bilaga 10*.

Kommungruppen arbetar bland annat med följdverkningar av ett slutförvarssystem. Då slutförvaret byggs kommer cirka 3 miljoner m³ berg att hanteras på olika sätt. Av denna volym beräknas cirka 1 miljon m³ bli överskott, som ska transporteras bort från området. Kommunen ser överskottet som en resurs som kan användas på ett utvecklande sätt. Kommungruppen utreder hur detta kan ske på bästa sätt.

En viktig arbetsuppgift är att informera de kommunanställda om SKB:s verksamhet. Under 2005 har cirka 770 kommunanställda besökt SKB:s anläggningar.

Misterhultsgruppens arbete redovisades av Kaj Nilsson.

Kaj Nilsson informerade om att SKB nyligen färdigställt en idéstudie gällande vägen från Fårbo till Kråkelundsvägen. Syftet med idéstudien har varit att lyssna på de mest berörda, det vill säga de boende längs vägen, för att få fram deras idéer till förbättringar. I studien finns förslag till förändringar av delar av vägen. Förslagen är dock beroende av var och hur slutförvarets anläggningsdelar på markytan placeras. Representanter från LKO har deltagit i de möten som har hållits.

9.2 Länsstyrelsen i Kalmar län

Sven Andersson, länsstyrelsen i Kalmar län, gav en lägesrapport om länsstyrelsens arbete, se *bilaga 11*.

SKB:s pågående platsundersökning kräver regelbundna samråd med länsstyrelsen enligt miljöbalken 12 kap för de verksamheter eller åtgärder som "väsentligt kan komma att påverka naturmiljön". SKB och länsstyrelsen har utarbetat bra rutiner för dessa samråd. För närvarande finns inga öppna ärenden.

Sven Andersson informerade om de förändringar som genomfördes i miljöbalken den 1 augusti 2005. Begreppen tidigt respektive utökat samråd har försvunnit. Numera förekommer endast begreppet samråd. Ett resultat av detta kan bli att processen snabbas på eftersom verksamhetsutövaren inte länge behöver invänta länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsens roll har även förtydligats. Exempelvis framgår numera att länsstyrelsen skall verka för att miljökonsekvensbeskrivningen får den inriktning och omfattning som behövs för tillståndsprövningen.

De förändringar som införts bedöms inte påverka det arbete som SKB bedriver eftersom SKB kommit långt i MKB- och samrådsprocessen.

9.3 SKI

Josefin Päiviö Jonsson gav en lägesrapport för SKI:s arbete, se *bilaga 12*.

SKI kommer i januari 2006 att genomföra en omorganisation som bland annat innebär att avdelningen för kärnavfallssäkerhet och avdelningen för nukleär icke-spridning slås ihop. Den nya avdelningen kommer att ha tre enheter, bland dessa enheten för slutförvaring. Elisabeth André Turlind kommer att bli chef för den nya avdelningen.

SKI har tagit fram ett avgiftsförslag för år 2006 (enligt 5 § finansieringslagen) för finansiering av framtida utgifter för använt kärnbränsle. SKI föreslår att avgiften för år 2006, för de reaktorer som fortfarande är i drift, ska vara oförändrad jämfört med föregående år. Detta innebär en genomsnittlig nivå på 0,8 öre per kilowattimme.

SKI och SSI kommer att granska SKB:s PSE (Preliminary Safety Evaluation) för Forsmark och Laxemar. Granskningen kommer att presenteras i en gransknings-PM i maj 2006. Syftet med PSE-granskningen är att:

- tillgodose kommunernas behov att få en prövning av platsernas lämplighet innan KPLU inleds
- bedöma SKB:s planerade inriktning av KPLU

9.4 SSI

Johanna Sandwall, SSI, informerade om att även SSI håller på med omorganisation. SSI arbetar numera i åtta processer, bland annat prövning enligt miljöbalken, avveckling, transport och förvar i drift.

Tomas Löfgren, SSI, informerade om att SSI håller på med att ta fram en granskningsplan för SKB:s kommande ansökningar. Planen kommer att presenteras för Oskarshamns kommun den 15:e december för att senare läggas ut på SSI:s webbplats. SKB kommer att få ta del av planen under första halvan av december.

9.5 SKB

Claes Thegerström, SKB, informerade om att SKB för närvarande väntar på två regeringsbeslut, nämligen på Fud-04 och på avgifterna.

SKB har yttrat sig till Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet angående SKI:s, SSI:s och Kasams granskning av Fud-rapport 2004. Speciellt kommenterades tre punkter som är strategiskt viktiga för SKB:

- vem har ansvaret för förslutet slutförvar?
- ansökans- och handlingsplaner
- avveckling och rivning av kärnkraftverken

SKB anser att det vore värdefullt om regeringen på lämpligt sätt bekräftar att kärnkraftsföretagens ansvar sträcker sig fram till dess att förvaret förslutits, och att det långsiktiga ansvaret därefter ligger hos staten.

Inför granskningar av kommande ansökningar ser SKB det som ändamålsenligt att ta fram en ansökansplan som preciserar innehåll, avgränsningar och omfattning av underlag. En sådan ansökansplan har börjat utvecklas i samverkan med myndigheterna och beräknas kunna presenteras i maj 2006

SKB avser att avsätta ökade resurser för rivningsfrågor under de kommande åren. Arbetet inleds lämpligen med att tillsammans med reaktorinnehavarna gå igenom de synpunkter som framkommit i rivningsfrågan, för att sedan i dialog med myndigheterna avgöra vad som kan redovisas i nästa Fud-program.

Den 1:a oktober 2006 kommer SKB att ta över driften av Clab i egen regi. SKB:s dotterbolag SKB IC (SKB International Consultants AB) har nyligen fått ett uppdrag från Sydafrika angående inkapsling.

MKB & samråd samt lokal informationsverksamhet

Erik Setzman, SKB, informerade om aktuellt inom MKB och samråd, se *bilaga 13*.

Erik Setzman informerade om att de slutliga versionerna av omfattnings- och avgränsningsrapporterna nyligen har tryckts. Två rapporter har tagits fram. En för Oskarshamn och en för Forsmark.

För verksamheter som kan antas ha gränsöverskridande miljöpåverkan ska Sverige samråda med berörda grannländer, enligt Esbokonventionen. Detta samråd sker via Naturvårdsverket. SKB har nyligen skickat ett underlag som övergripande beskriver hela slutförvarssystemet till Naturvårdsverket, som vidarebefordrar underlaget - med förfrågan om samråd önskas - till samtliga länder runt Östersjön. Ett svar beräknas kunna komma i februari 2006 vilket innebär att ett eventuellt samråd kan påbörjas under våren.

Erik Setzman nämnde att SKB arbetar med att utforma en ny webbsida med information om arbetet med MKB-dokumenterna och de utredningar som utgör underlag för bedömningen av miljökonsekvenser. Webbsida kommer att presenteras i december.

Katarina Odéhn, SKB, informerade om den lokala informationsverksamheten som bedrivs i Oskarshamn, se *bilaga 14*.

Utöver de formella samråden i enlighet med miljöbalkens bestämmelser pågår en omfattande lokal informationsverksamhet i såväl Oskarshamn som Forsmark. Platsundersökningen kräver en nära dialog med alla dem som på något sätt berörs av SKB:s verksamhet. SKB har därför regelbunden kontakt med ägarna till den mark där undersökningarna görs. Därutöver arrangeras olika typer av närboendemöten för information.

SKB:s lokala informationsverksamhet vänder sig även till bland annat skolor och anställda inom kommunen.

Inkapslingsanläggning och Clab

Anders Nyström, SKB, informerade om att intensivt arbete pågår med att ta fram underlag till ansökan om tillstånd enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggningen. Ansökan planeras att lämnas in i mitten av år 2006.

Platsundersökning Oskarshamn

Peter Wikberg, SKB, redogjorde för platsundersökningen i Oskarshamn, se *bilaga 15*.

För närvarande är platsundersökningarna fokuserade på Laxemarområdet. Inga borrhningar pågår eller planeras i Simpevarpsområdet. Inom Laxemarområdet arbetar SKB med tre delområden; Laxemar Nord, Mitt och Syd. Alternativen har värderats med hänsyn till berggrundens egenskaper. Resultatet blev att det inte finns någon väsentlig skillnad i de geologiska egenskaperna, även om det finns en tendens till något gynnsammare vattenförande egenskaper i södra delen.

I det fortsatta arbetet prioriteras de centrala och södra delarna inom Laxemarområdet. För närvarande studeras olika placeringar av anläggningarna på markytan, med inriktning mot söder och mot väster.

Platsundersökning Forsmark

Olle Olsson, SKB, gav en lägesrapport från platsundersökningen i Forsmark, se *bilaga 16*.

Arbetet med platsundersökningen i Forsmark går enligt planering. Samtliga borrhningar planeras vara avslutade ungefär vid årsskiftet 2006/2007.

Det som utmärker berggrunden i Forsmark är i huvudsak:

- låg sprickfrekvens under 200 meters djup
- hög vattengenomsläpplighet nära markytan, låg under ca 200 meters djup
- hög vattengenomsläpplighet i flacka sprickzoner, låg i brantstående
- höga bergspänningar i det ytliga berget

10 Övriga frågor

Inga övriga frågor fanns.

11 Nästa möte och planering för 2006

Josefin Päiviö Jonsson redovisade arbetsgruppens förslag till tema för nästa möte med MKB-forum, se *bilaga 17*.

Arbetsgruppen föreslår att följande behandlas på nästa möte:

- uppföljning av frågor som tidigare ställts av Oskarshamns kommun
- avstämning inför ansökan om inkapslingsanläggningen
- redovisning av alternativa metoder i ansökan och MKB – miljöjurist bjuds in
- redovisning av verksamhetsplan för 2006

Oskarshamns kommun föreslog att även regeringens beslut på Fud-program 2004 tas upp på nästa möte.

För de två första mötena under 2006 bestämdes följande mötesdagar:

- onsdagen den 22 mars
- onsdagen den 31 maj

Båda mötena kommer att vara på dagtid och äga rum i Oskarshamn. Datum för resterande möten under 2006 kommer att bestämmas vid mötet den 22 mars.

12 Frågestund

Fråga

I underlaget som tagits fram inför samrådet framgår det att länsstyrelsen framför att i MKB-dokumentet ska "... både direkta och indirekta konsekvenser av verksamheten belysas...". Kommer SKB att göra detta? Kommer SKB att titta på hela systemet?

Svar

Ja, SKB kommer att redovisa både direkta konsekvenser (till exempel markbehov för byggnader, vägar med mera) och indirekta konsekvenser (till exempel hur bullrande verksamheter kan komma att påverka fågellivet). I ansökan kommer det att framgå hur SKB:s verksamheter kopplar till miljömålen.

Fråga

I presentationen om miljökonsekvensbeskrivningen för inkapslingsanläggningen nämndes inget om lågfrekvent buller. Kommer SKB att titta på detta?

Svar

SKB svarade att detta är en fråga som vi måste ta med oss till dem som arbetar med bullerutredningarna.

Fråga

Den amerikanske hydrogeologen Clifford Voss har framfört att en placering av slutförvaret i inlandet är bättre än en kustnära placering. Även SSI har försökt få SKB att studera ett inlandsalternativ. Har SKB gjort några utredningar avseende ett inlandsläge?

Svar

SKB svarade att det är korrekt att myndigheterna har begärt ytterligare utredningar om vad ett inlandsläge skulle innebära med tanke på grundvattnets strömningmönster och salthalt. Utredningar pågår och kommer att vara klara i februari/mars 2006. Resultaten från utredningarna kommer att presenteras vid de samråd som kommer att hållas under våren 2006.

Fråga

SKB planerar att år 2006 ansöka om tillstånd enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggningen. År 2008 planerar SKB att ansöka om tillstånd enligt kärntekniklagen för slutförvaret. Vidare ansöker SKB om tillstånd enligt miljöbalken för inkapslingsanläggningen och slutförvaret. Till ansökan 2006 kommer en MKB som behandlar inkapslingsanläggningen att bifogas. Till ansökan 2008 bifogas en MKB som behandlar både inkapslingsanläggningen och slutförvaret. Är detta förfarande i överensstämmelse med regelverket?

Svar

SKB framförde att även om ansökan 2006 avser tillstånd enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggningen så måste en MKB bifogas ansökan. Det är samma krav på denna MKB som på den MKB som inlämnas med ansökan år 2008. Båda MKB-dokumenterna ska upprättas enligt miljöbalkens krav.

Genom att SKB inlämnar ansökan år 2006 ger detta möjlighet för myndigheterna att börja arbeta med de kärntekniska frågorna för inkapslingsanläggningen.

SKB förväntar sig inte något yttrande på den MKB som inlämnas år 2006 innan MKB 2008 inlämnats, det vill säga innan allt material finns tillgängligt.

Fråga

Först vill jag göra en markering. Enligt kärntekniklagen är det krav på att en miljöriskanalys ska bifogas ansökan. En sådan borde därför ha ingått i samrådsunderlaget.

Fysiskt skydd behandlas i den broschyr som nyligen tagits fram för inkapslingsanläggningen och borde även finnas med i MKB:n.

Svar

SKB svarade att en miljöriskanalys görs som underlag för MKB:n. Slutsatser av relevans inarbetas i MKB:n, som tas fram under våren 2006.

Fysiskt skydd handlar bland annat om beredskap mot terrorhandlingar. Redovisningen av fysiskt skydd kan inte vara lika öppen som andra redovisningar. Fysiskt skydd kommer att redovisas till och granskas av myndigheterna. Delar av redovisningen kan inkluderas i MKB:n.

Fråga

Jag saknar forskning på alternativa metoder. Varför inte forska mer på djupa borrhål. Det borde även forskas mer på återtagbarhet.

Svar

SKB svarade att återtagbarhet är möjligt för avfall som deponerats enligt KBS-3-metoden. Ett sådant återtag kräver stora resurser, men är möjligt att genomföra. Däremot är återtagbarheten sämre för avfall som deponerats i djupa borrhål.

SKI framförde att lagstiftningen ålägger industrin, i detta fall SKB, att se till att avfallet slutförvaras och att slutförvaret ska vara utformat så att det inte belastar kommande generationer. Vidare informerade SKI om att SKB arbetar enligt principen att slutförvarets utformning inte ska förhindra kommande generationer att kunna återta avfallet, om så är önskvärt. SKI:s bedömning är att återta avfall som deponerats i djupa borrhål är betydligt svårare än avfall som deponerats enligt KBS-3-metoden.

Fråga

Det borde avsättas ekonomiska resurser till kommande generationer.

Svar

SKB svarade att pengar avsätts för slutförvaring av använt kärnbränsle. SKI granskar att de medel som avsätts är tillräckliga för att åstadkomma en bra slutförvarslösning.

Fråga

Avfallet är det giftigaste som skapats och det kommer att förbli giftigt under lång tid. Vi vet inget om konsekvenserna på lång sikt. Nu har SKB tagit fram ett koncept, KBS-3, som ifrågasätts av vissa forskare. Varför får vi ingen information om alternativen till KBS-3 eller om brister i KBS-3-systemet. Det är bara SKB:s information som kommer fram.

Svar

SKB svarade att informationen om risker är viktig och att det informationsmaterial som finns framtaget kanske behöver ses igenom. Använt kärnbränsle är farligt om det hanteras felaktigt, det är därför SKB har bildats för att ta hand om det på ett säkert sätt.

SKI framförde att SKB enligt lagen ska redovisa alternativ till KBS-3-metoden. Den valda metoden måste motiveras.

Oskarshamns kommun informerade om att det arbete som bedrivs inom LKO-projektet syftar till att få en genomlysning av SKB:s arbete, exempelvis vad gäller säkerhetsredovisningar och redovisningar av alternativa metoder.

Vid protokollet

Lars Birgersson

Justeras

Ulf Färnhök

SKI

SKB

Oskarshamns kommun

SSI

Planering för inlämnande av tillståndsansökningar

Underlag till mötet

Utdrag om bedömda miljökonsekvenser samt förslag på innehållsförteckning i MKB:n

- Finns på SKB:s webbplats (kan fås utskrivet).
- Skickas till berörda statliga myndigheter och verk, länsstyrelser och kommuner samt de organisationer som får pengar från kärnavfallsfonden.
- Möjligt att lämna synpunkter till 2 december.

Miljökonsekvenser och MKB-dokument

- Varför MKB enligt miljöbalken?
- Metod för bedömning av konsekvenser
- Alternativa lokaliseringar
- Avgränsning
- Inkapslingsanläggning vid Clab i Oskarshamn
 - påverkan, effekter och konsekvenser
- Sammanfattande bedömning av alternativ
- Innehåll i MKB-dokument

Varför MKB enligt miljöbalken?

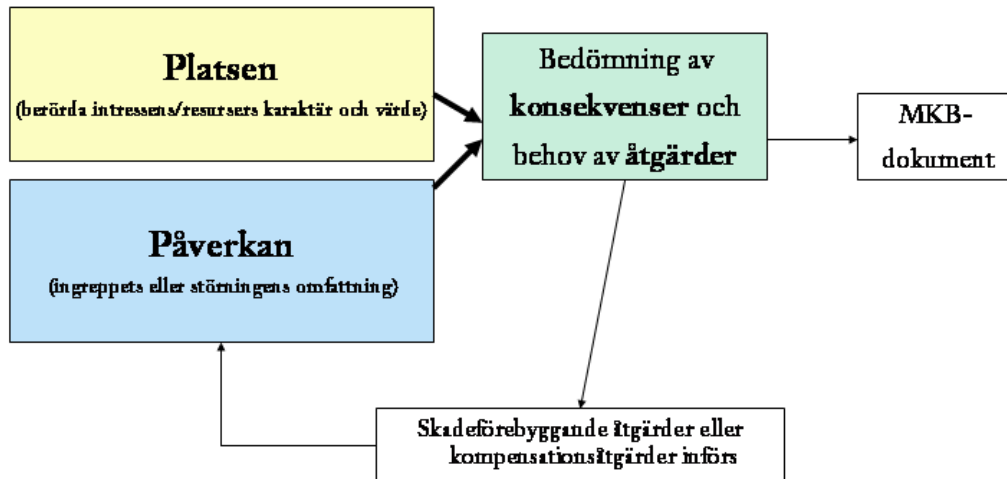
Bestämmelser om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) finns i 6 kap ***miljöbalken***.

Ansökan för inkapslingsanläggningen år 2006 avser ***kärntekniklagen***.

I ***kärntekniklagen*** anges att en miljökonsekvensbeskrivning, enligt 6 kap ***miljöbalken***, skall ingå i en ansökan om tillstånd att uppföra, inneha eller driva en kärnteknisk anläggning.

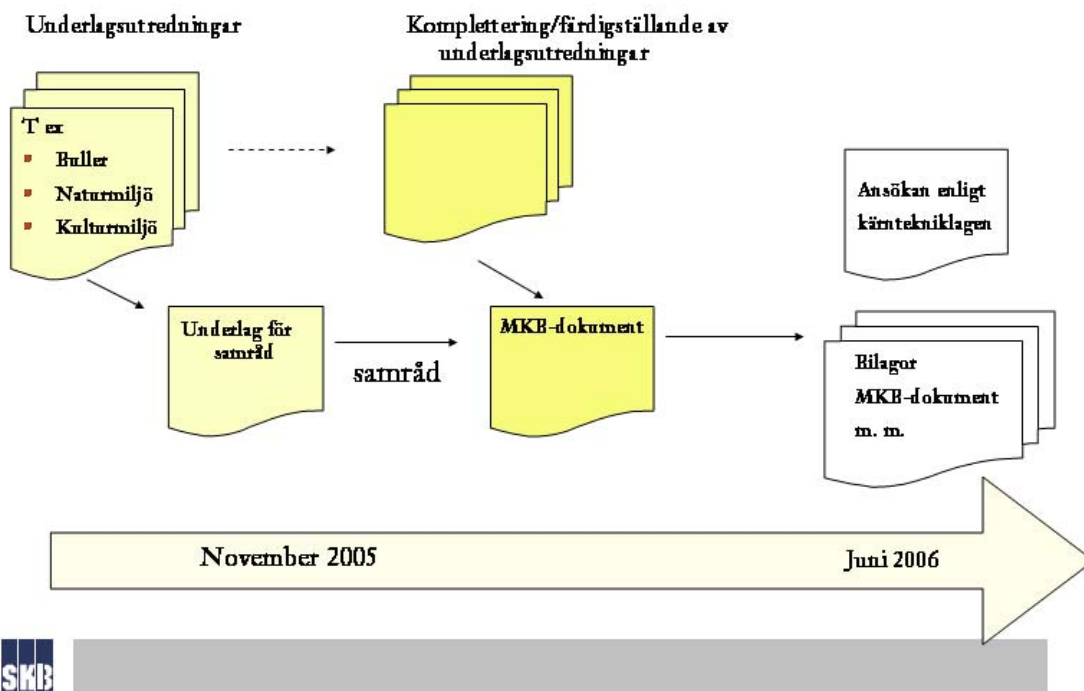

Platsen + påverkan → konsekvens

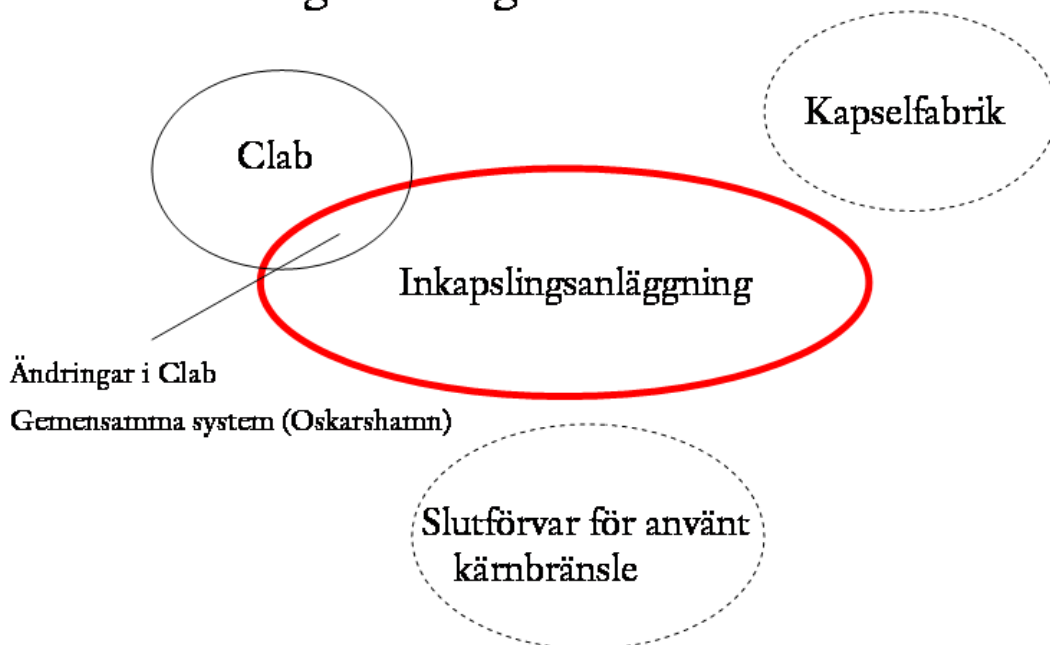

Samråd november 2005

Från samråd till MKB-dokument och ansökan

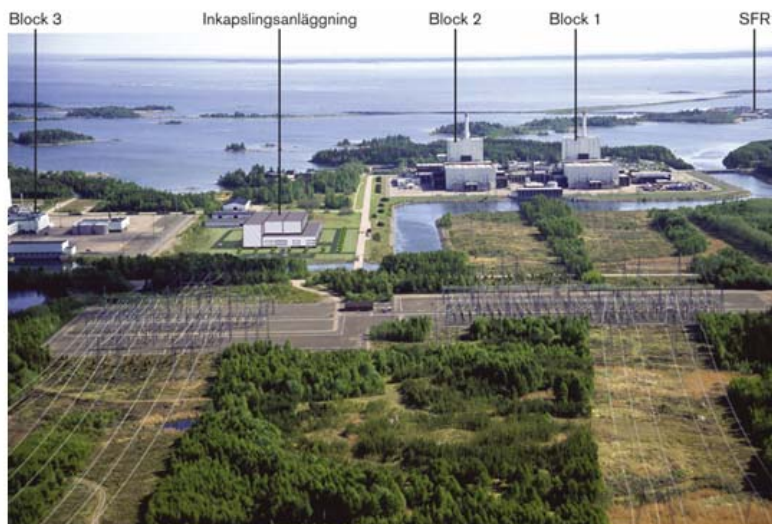
Avgränsning av MKB 2006

Huvudalternativ Inkapslingsanläggning vid Clab i Oskarshamn

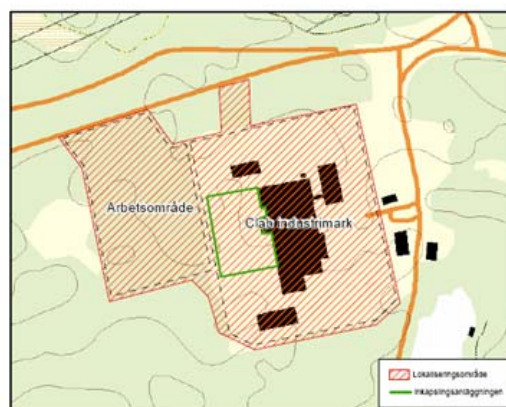
Alternativ lokalisering Inkapslingsanläggning i Forsmark

Inkapslingsanläggning vid Clab i Oskarshamn

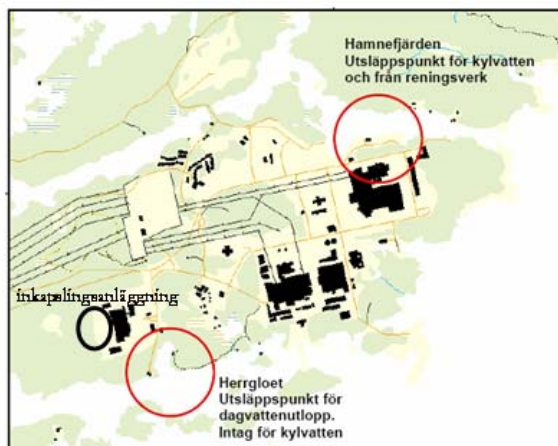
Påverkan under bygg-, drift- och rivningsskede

- **Mark tas i anspråk**
- **Buller och vibrationer**
 - transporter
 - arbetsmoment under byggskedet (börning, sprängning, ev. krossning)
 - arbetsmaskiner (byggskede och rivning)
 - ventilationsfläktar (drift)
- **Utsläpp till luft**
 - transporter
 - arbetsmaskiner och damning (byggskede och rivning)
 - ventilation (drift)

Påverkan forts.

- **Utsläpp till vatten**
 - länshållningsvatten (byggskede)
 - dagvatten
 - avloppsvatten
 - kylvatten (drift)
 - process- och golvränagevatten (drift)
- **Resursförbrukning**
 - drivmedel till fordon
 - energi
 - vatten
- **Avfall**
 - bygg- och rivningsavfall (bygg- och rivningskede)
 - kopperspill (drift)
 - filter och jonbytarmassor för rening av luft och vatten (drift)

Transporter

Befintlig trafik på väg 743
(antal fordon per dygn som årsmedelvärde)

Transporter till och från
inkapslingsanläggningen

	Byggskede	Driftskede	Rivningskede
Antal transporter per dygn (t o r)	70–140	60	30
Andel tunga transporter	40 %	20 %	30 %

Säkerhet och risker

Radiologisk säkerhet och strålskydd

- Preliminär säkerhetsredovisning håller på att tas fram.
- Beskriver omgivningspåverkan vid normal drift, störningar och missöden. Relevanta delar lyfts in i MKB.

Icke-radiologiska risker

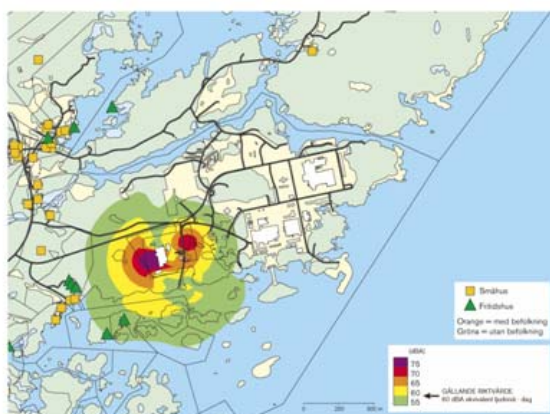
- Riskerna förekommer huvudsakligen i byggskedet
- Skiljer sig inte från risker som förekommer vid varje stort byggprojekt
- Huvuddelen av riskerna som förekommer är utsläpp av olja och diesel på mark. Åtgärder för riskreducering tas fram.

Konsekvensbedömning

Boendemiljö och hälsa

Redovisning av bullerberäkningar för byggskede

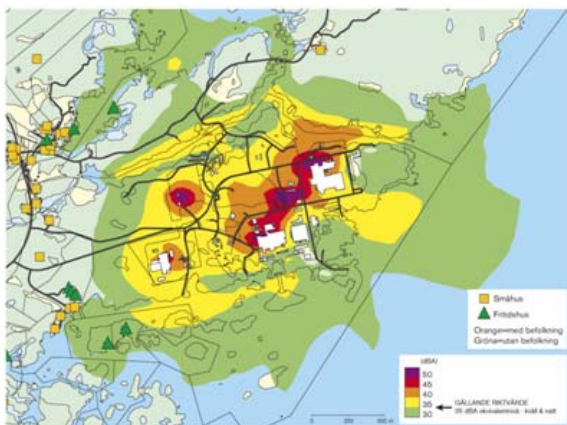
Riktvärden för byggbuller underskrids
(redovisar ett "värsta fall")

Konsekvensbedömning

Boendemiljö och hälsa

Redovisning av bullerberäkningar för driftskede

Riktvärden klaras under förutsättning att bullerdämpande åtgärder vidtas på fläktar

Konsekvensbedömning

Boendemiljö och hälsa

- Transporter till och från inkapslingsanläggningen medför ingen ökning av antal boende som utsätts för bullernivåer över riktvärden för trafikbuller utmed väg 743.
- Antalet händelser med maximala ljudnivåer, som uppstår vid passage av tunga fordon, kommer att öka.

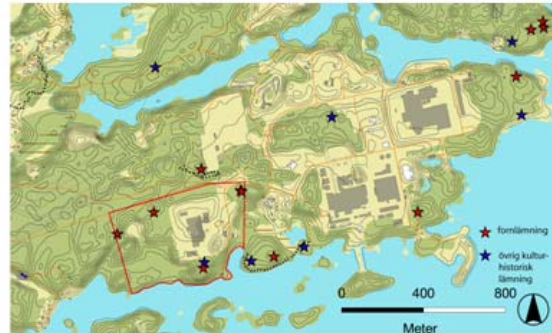
Buller och utsläpp till luft förväntas inte medföra betydande störning eller effekter på människors hälsa.

Konsekvensbedömning

Kulturmiljö och landskap

- Gravar förekommer i området. Sannolikt behöver undersökningar genomföras för att utreda om dolda fornlämningar berörs.
- Anläggningen uppförs i en etablerad industrimiljö och byggs ihop med Clab.

Små konsekvenser för kulturmiljö och landskapsbild

Konsekvensbedömning

Naturmiljö

- Den mark som tas i anspråk saknar höga naturvärden.
- Området är redan påverkat av buller och ljussken.
- Bullerstörning och utsläpp från anläggningen och transporter bedöms medföra små konsekvenser för växt- och djurliv i närområdet.

Sammanfattande bedömning av alternativa lokaliseringar

- Båda platserna är starkt präglade av industriell verksamhet
- I Forsmark tas endast industrimark i anspråk.
- I Oskarshamn tas en del av ett skogsområde vid Clab i anspråk. Konsekvenser för natur- och kulturmiljö bedöms som små.
- I Forsmark blir det fler transporter p g a större personalbehov
- I Oskarshamn blir det fler bullrande arbetsmoment under byggtid
- Anläggningarna bedöms vara likvärdiga ur risksynpunkt.

Sammanfattande bedömning av alternativa lokaliseringar

Inga betydande konsekvenser eller skillnader avseende risker har hittills identifierats på någon av platserna varför de bedöms vara i stort likvärdiga ur miljö- och hälsosynpunkt.

Förslag till struktur MKB 2006 – Kap 1 och 2

1 Bakgrund och förutsättningar

- 1.1 Inledning
- 1.2 Bakgrund
- 1.3 Alternativ
- 1.4 Avgränsning
- 1.5 Samråd

2 Platsförutsättningar

Förslag till struktur MKB 2006 – Kap 3 och 4

3 Inkapslingsanläggning vid Clab i Oskarshamn

- 3.1 Anläggningen, miljöpåverkan och skadeförebyggande åtgärder
- 3.2 Konventionella transporter
- 3.3 Risk- och säkerhetsfrågor
- 3.4 Effekter och konsekvenser
- 3.5 Hushållning med naturresurser

4 Inkapslingsanläggning i Forsmark

- 3.1 Anläggningen, miljöpåverkan och skadeförebyggande åtgärder
- 3.2 Transporter av radiologiskt material
- 3.3 Konventionella transporter
- 3.4 Risk- och säkerhetsfrågor
- 3.5 Effekter och konsekvenser
- 3.6 Hushållning med naturresurser

Förslag till struktur MKB 2006 – Kap 5, 6 och 7

5 Nollalternativet

5.1 Risk- och säkerhetsfrågor

5.2 Miljöpåverkan, effekter och konsekvenser samt skadeförebyggande åtgärder

5.3 Hushållning med naturresurser

6 Sammanfattande slutsatser

7 Uppföljning

8 Referenser

Förslag till bilagor till MKB

- Samrådsredogörelse
- Beslut om betydande miljöpåverkan
- Bullerutredningar
- Konsekvensutredning kulturmiljö (arkeologisk utredning)
- Konsekvensutredning naturmiljö
- Miljöriskanalys
- Rivningsplan

Motiv för upplägg och innehåll i MKB för inkapslingsanläggningen

- uppfylla kraven enligt 6 kap miljöbalken och vara i linje med god MKB-sed och praxis.
- vara tydligt och konsekvent.
- ska som helhet likna den MKB som kommer att presenteras 2008 för inkapslingsanläggningen och slutförvaret.
- materialet ska vara anpassat för flera målgrupper, vilket innebär att en god balans mellan bredd och djup i huvuddokumentet ska eftersträvas.
- viktiga frågor ska ges en framträdande roll i dokumentet.

Samråd vecka 46

- 14 nov Allmänt samrådsmöte, Forsmark
- 17 nov Öppet möte med MKB-forum Oskarshamn
Allmänt samrådsmöte, Oskarshamn
- 18 nov Öppet möte med Samråds- och MKB-grupp Forsmark

Planerade möten

2005 November	2006 Våren	2006 Våren	2006 Hösten¹⁾	2007 Våren¹⁾	2007 Hösten¹⁾	2008 Mars²⁾
Allmänt möte	"Esbo"	Allmänt möte	Allmänt möte	Allmänt möte	Allmänt möte	Allmänt möte
Avslut Inka KTL 2006 MKB Inka	Beror på svaren	Redovisning av alternativa lokaliseringar & metoder i MKB	Aktuella utredn. om natur, kultur, boende-, hälsa mm. Bedömda miljökonsekvenser	Inka & Clab integrerat	Aktuella utredn. om natur, kultur, boende-, hälsa mm. Bedömda miljökonsekvenser	Sista mötet för Slut KTL & system MB Preliminär MKB 2008
Innehåll MKB 2006 samt utdrag om miljökonsekvenser	Beror på svaren	Lokaliseringsarbetet & delar från alternativredovisningen	Valda delar ur befintlig MKB + aktuella underlag	Speciellt framtaget underlag	Valda delar ur befintlig MKB + aktuella underlag	Preliminär MKB

1) Under perioden maj – augusti kommer ett möte att arrangeras för att ge fritidsboende möjlighet att ställa frågor

2) Även efter att samrådet formellt stängt kan informationsmöte arrangeras för fritidsboende

Förslag på beslut samt ändringar i MKB-forums arbetsordning

Oskarshamn 17 november 2005

ARBETSGRUPP MKB-FORUM
OSKARSHAMN

Arbetsgrupp MKB-forum

- Arbetsgrupp utsedd som består av:
 - Tomas Löfgren SSI
 - Josefin Päiviö Jonsson SKI
 - Sven Andersson Lst i Kalmar län
 - Erik Setzman SKB
 - Kjell Andersson Oskarshamns kommun,
- Arbetsgruppen har fått i uppdrag att förbereda MKB-forums beslut om att öppna upp forumet för allmänheten

ARBETSGRUPP MKB-FORUM
OSKARSHAMN

Arbetsgrupp

- ansvara för den kommande verksamhetsplanen på årsbasis
- ansvara för att agendan för de kommande mötena innehåller tillräckligt mycket av intresse för alla deltagande parter. Agendan kommer förslagsvis tas fram av arbetsgruppen men den kommer fortsättningsvis distribueras av SKB.

ARBETSGRUPP MKB-FORUM
OSKARSHAMN

Principer för MKB-forums möten och deltagande från andra parter

- Arbetsgruppen föreslår att MKB-forum beslutar att alla MKB-forums möten hålls öppna för allmänheten men även i fortsättningen normalt förläggs till dagtid vardagar.
- Den allmänhet som deltar bör få chans att någon gång under mötena ställa frågor och därför planeras en eller två frågestunder in i dagordningen.

ARBETSGRUPP MKB-FORUM
OSKARSHAMN

Ändringar i MKB-forums arbetsordning

- 7. MKB-forum bör i huvudsak sammanträda i Oskarshamn och *vissa sammanträden bör vara offentliga* samtliga sammanträden ska vara offentliga. MKB-forum bör ta initiativ till att med lämpliga intervall arrangera ett gemensamt möte med motsvarande organisation i *Norduppland Uppsala län*.
 - 11. Protokollet skall redovisa vad som avhandlats på mötet och de slutsatser med motiveringar som *MKB-forum* kommit fram till. Protokollet administreras av Länsstyrelsen och skall justeras av en företrädare för respektive deltagande organisation. *SKB upprättar en separat samrådsredogörelse som tar upp möjliga svar på frågor som ställs samt de eventuella åtgärder som SKB vidtar och som samrådet har föranlett. Inför varje samrådstillfälle ska SKB se till att företrädarna anmäler ärenden att ta upp. SKB sammanställer utdrag från det gångna årets protokoll i årliga sammanställningar. Sammanställningarna kommer att ligga till grund för de samrådsredogörelser som kommer att bifogas respektive ansökan. Kallelsen skickas 14 dagar före mötet.*
 - 13. En *adressförteckning med kontaktpersoner* förteckning med e-post-adresser till skall hållas uppdaterad av sekreteraren.
-

ARBETSGRUPP MKB-FORUM
OSKARSHAMN

Kort om MKG (I)

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) är en ideell förening med följande medlemsföreningar:

- Fältbiologerna
- Oss - Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar
- Svenska Naturskyddsföreningen (SNF)
- SNF:s länsförbund i Kalmar län
- SNF:s länsförbund i Uppsala län

Föreningens medlemsorganisationer har ett medlemstal på över 168 000 unika individuella medlemmar.

Kort om MKG (II)

- Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) är en ideell förening som bildades den 27 oktober 2004.
- MKG erhåller sedan 1 januari 2005 medel ur Kärnavfallsfonden.
- MKG:s kansli i Göteborg invigdes vid ett öppet hus den 29 april 2005.
- Hösten 2005 är MKG etablerad som en nationell aktör inom kärnavfallsområdet.

2

MKB-forum i Oskarshamn 051117

MKG:s syfte

Ur stadgarna:

”MKG:s syfte är att verka för den på lång sikt miljö- och hälsomässigt bästa lösningen för omhändertagande av avfall från kärnteknisk verksamhet i Sverige.”

3

MKB-forum i Oskarshamn 051117

MKG:s arbete

MKG bedriver ett långsiktigt arbete med kärnavfallsfrågor och:

- agerar som en nationell aktör inom kärnavfallsområdet
- följer den nationella utvecklingen inom kärnavfallsområdet med fokus på samrådsprocessen
- granskar förslag och olika alternativ för nationell kärnavfallshantering
- deltar i samrådsförfaranden i Sverige rörande kärnavfallshantering
- genomför seminarier och andra kunskapsuppbyggande aktiviteter
- följer vad som händer inom kärnavfallsområdet internationellt

4

MKB-forum i Oskarshamn 051117

Kansliet

Adress: Box 7005, 402 31 Göteborg

Besöksadress: Norra Allégatan 5

Tel: 031-711 00 92, Fax: 031-711 00 93

E-post: info@mkg.se

Hemsida: www.mkg.se

5

MKB-forum i Oskarshamn 051117

Medarbetare

Johan Swahn Lisa Hedin Kenneth Gunnarsson

Epost: n.n@mkg.se

6

MKB-forum i Oskarshamn 051117

Styrelse 2005

Maria Brandt, Fältbiologerna, ordförande
Mikael Karlsson, Svenska Naturskyddsföreningen (SNF), vice ordförande
Catharina Lihnell Järnhäster, SNF:s länsförbund i Kalmar län
Jenny Lundström, SNF:s länsförbund i Uppsala län
Guy Madison, Oss - Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar

7

MKB-forum i Oskarshamn 051117

MKG:s expertråd

Gunnar Bengtsson, docent, fd Generaldirektör för SSI och
Kemikalieinspektionen
Inga Carlman, professor, Mittuniversitetet, Östersund och IMIR
(Institutet för miljörett)
Herbert Henkel, docent, geofysik, Kungliga tekniska högskolan
Olov Holmstrand, tekn dr, hydrogeologi, miljökonsult, Ramböll
Sverige AB
Gunilla Högberg-Björk, jur kand, miljörett, Uppsala universitet
Christina Hörnberg Lindgren, lektor, miljörett, Umeå universitet
Arne Kaijser, professor, teknikhistoria, KTH
Tomas Kåberger, docent, energiexpert
Lars Löfquist, doktorand, etik, Teologiska institutionen, Uppsala
universitet
Göran Sundqvist, docent, sociologi, Avd för teknik- och
vetenskapsstudier, Göteborgs universitet
Göran Skogh, professor, nationalekonomi, Linköpings universitet
Karl-Inge Ahäll, docent, berggrundsgeologi, Karlstad universitet

8

MKB-forum i Oskarshamn 051117

Miljöhänsyn måste gå före andra hänsyn

- Ett slutförvar för använt kärnbränsle/högaktivt kärnavfall innebär stora miljörisiker under mycket långa tidsperioder
- Miljöaspekter måste gå före andra hänsyn när stora nya avfallshanterings- och infrastrukturprojekt med stora miljörisiker planeras
- I ett så viktigt projekt som ett slutförvar för använt kärnbränsle måste miljödomstolen och regeringen vara ytterst noga med att undersöka om bästa möjliga teknik och metod och om bästa möjliga lokalisering är vald

9

MKB-forum i Oskarshamn 051117

MKG kommer att verka för den miljömässigt bästa lösningen

- MKG har som mål att verka för att den långsiktigt miljö- och hälsomässiga lösningen på kärnavfallsfrågan kommer till stånd
- MKG vill, tillsammans med övriga aktörer, arbeta för att så blir fallet
- MKG sätter miljön i fokus och kommer att arbeta för att en modern svensk miljösyn genomsyrar den slutliga kärnavfallslösningen

10

MKB-forum i Oskarshamn 051117

MKG vill göra kärnavfallsfrågan till en riksfråga

MKG anser att kärnavfallsfrågan är en fråga av riksintresse och att samrådet även ska vara nationellt. MKG kommer att arbeta för att föra upp frågan på rikspolitiskt plan och för att frågan ska bli en fråga som berör hela det svenska folket.

11

MKB-forum i Oskarshamn 051117

MKG vill få tillgång till information och vill vara med och lyssna

- MKG anstränger sig för att kunna få ta del av information som den behöver för att förutsättningslöst kunna bedöma de miljömässiga konsekvenserna av kärnkraftsindustrins kärnavfallsprojekt samt alternativ vad gäller metod och lokalisering.
- MKG ser med tillfredsställelse på att MKB-forum i Oskarshamn och Samråds- och MKB-grupp Forsmark nu blir öppnare i sitt arbetssätt.
- MKG har begärt att få bli observatör vid de särskilda samrådsmötena mellan myndigheterna och kärnavfallsbolaget och vid de experttrådsmöten de ordnar gemensamt.

12

MKB-forum i Oskarshamn 051117

Hemsida och nyhetsbrev

13

MKB-forum i Oskarshamn 051117

mkg

Miljöorganisationernas
kärnavfallsgranskning

Huvudområden för lokala miljöfrågor

- Trafik- och säkerhetsfrågor som berör kustvägen
- Buller och störningar i samband med utbyggnad av ett slutförvar
- Hantering av sprängmassor vid en utbyggnad av ett slutförvar
- Anläggningens utförande och placering i området
- Hälsifrågor

Miljöutredningar

Samhällsutredningar

Miljöutredningar

- Ligger utanför MKB och ansökningar

- Tas fram i samverkan med kommunerna

- Beslutsunderlag för i första hand kommunerna

- Underlag till MKB och ansökningar

- Tas fram i samverkan med "projektering" och "platsundersökning"

- Synpunkter och dialog i samråden

- "Beslutsunderlag" för projektering och platsundersökning

Säkerhetsgruppen

Vad har hänt under hösten?

Möte med SKI och SSI om Villkor 7

Möte med SKB om systemanalysen

Uppföljning av metodseminariet 2004
och SSI:s expertpanel

LKO Lokal kompetensuppbyggnad i Oskarshamn - projekt kärnavfall. Platsundersökningsskedet

Villkor 7 – KF beslut , mars 2002

”Kommunen begär att myndigheterna SKI och SSI gör en systematisk sammanställning av den forskning som i viktiga avseenden har kommit till andra resultat än de SKB redovisat samt utvärderar resultat och slutsatser”

LKO Lokal kompetensuppbyggnad i Oskarshamn - projekt kärnavfall. Platsundersökningsskedet

Villkor 7

villkor 7 ska utgöra en plattform för att mer tydligt lyfta fram svåra frågor och kritiska resultat

Öka transparensen i kommande beslutsunderlag

LKO Lokal kompetensuppbyggnad i Oskarshamn - projekt kärnavfall. Platsundersökningsskedet

Villkor 7 – lista på frågeställningar

Listan uppdateras årligen av SKI/SSI m.a.p frågor som kan avföras, läggas till eller ges ny prioritering

Möte med SKI och SSI den 8/9, 2005

Redovisning för kommunfullmäktige den 14/11, 2005

LKO Lokal kompetensuppbyggnad i Oskarshamn - projekt kärnavfall. Platsundersökningsskedet

Listan – några frågor

In- och utströmningsområden

Fördelar med Hultsfred?

Buffert och återfyllnad

Fördelar och nackdelar med olika vattenflöden?

Hur ska tunnlarna återfyllas?

Ska Äspölab stängas redan 2023 ?

LKO Lokal kompetensuppbyggnad i Oskarshamn - projekt kärnavfall. Platsundersökningsskedet

Listan – några frågor

Framtida klimatförändringar och istider

Hur ska säkerhetsanalysen behandla olika möjliga klimatförändringar?

Effekter av jordbävningar?

Kapseln

SKB lämnar in en ansökan enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggningen 2006

LKO Lokal kompetensuppbyggnad i Oskarshamn - projekt kärnavfall. Platsundersökningsskedet

Villkor 7 - Sammanfattning

Listan står sig

Framsteg görs på alla fronter med inga frågor kan ännu avföras

Flera frågor konkretiseras i platsvalet

SKI och SSI (och kommunen) vill se en plan för när olika frågor behöver vara lösta

LKO Lokal kompetensuppbyggnad i Oskarshamn - projekt kärnavfall. Platsundersökningsskedet

Systemanalysen

"Alla" (myndigheterna, regeringen, kommunen) har ställt krav på en systemanalys

**SKB kommer med "SYSINKA" 2006
Men vad betyder "systemanalys" ?**

Möte med SKB slutade i oklarhet

**De som ställ kravet kan behöva precisera
Arbete pågår inom säkerhetsgruppen**

LKO Lokal kompetensuppbyggnad i Oskarshamn - projekt kärnavfall. Platsundersökningsskedet

Uppföljning av metodseminariet 2004 och SSI:s expertpanel

**Kan jordbävningar efter en istid äventyra ett
slutförvars säkerhet? Finns bättre alternativ än
KBS-3**

SSI har haft ett projekt med expertbedömningar

**Möte med säkerhetsgruppen och Östhammars
referensgrupp (öppet för alla) den 15 - 16/3, 2006**

Offentlig utfrågning den 16/3, 2006

LKO Lokal kompetensuppbyggnad i Oskarshamn - projekt kärnavfall. Platsundersökningsskedet

Kommungruppen

- Kommunala uppgifter/följdverkningar av ett slutförvarssystem
 - * Bergmassor
 - * Hamnen - bentonit
- Samhällsutredningarna
 - * Upphandlingsutredningen
 - * Turism och image
- Kommunal info/platsbesök

Samråd 6:4

- **Ändringar: 6:4**
- **..... skall samråda med länsstyrelsen, tillsynsmynd och särskilt berörda**
- **Fortsatt samråd m andra statliga mynd. kommuner mfl. enl 4a o 5 §§. Vem pekar ut vilka som VU ska samråda med? Lst!?**
- **.....uppgifter om verksamheten skall lämnas till länsstyrelsen, tillsynsmynd och särskilt berörda**

Samråd 6:4

- **Ändring 6:5**
- **Länsstyrelsen skall verka för att MKB:n får den inriktn. och omfattn. som behövs för tillståndsprövningen.**
- **Om MKB-förordn Bil 1 Inget beslut? Men besked?!**
- **Om MKB-förordn Bil 2 Beslut!**

Samråd 6:4

- **Ändring 7§**
- **Lägre krav på MKB för verksamheter med EBMP**
- **Högre krav på MKB för verksamheter med BMP, se MKB-förordn 7§ pkt 1-5**
- **Länsstyrelsen ställer krav på redovisning av alternativa utformningar inom samrådet.**

Samråd 6:4

- **Ändring 9 §**
- **Vikten av länsstyrelsebeslutet minskar vid tillståndsprövningen**

- **Ändring 10 §**
- **Begreppet miljökonsekvensbedömning försvinner**

Nytt i 6 kap om MKB

- Tidigt samråd - ska vi glömma bort
- Utökat samråd – ska vi glömma bort

istället

Samråd 6:4

SKI:s lägesrapport

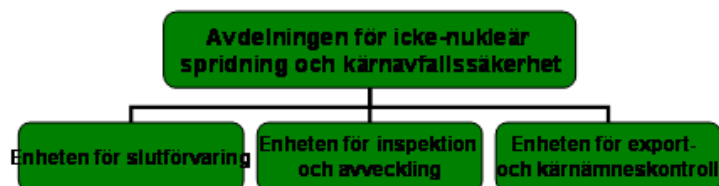
Josefin P Jonsson
Avdelningen för kärnavfallssäkerhet

1

2005-11-29 Lägesrapport SKI

Ny organisation januari 2006

2

2005-11-29 Lägesrapport SKI

Ny organisation forts.

- Chef för nya avdelningen är Elisabeth André Turlind, tillträder 9 januari 2006
- Enhetschefstjänsterna kommer att utlysas internt på SKI och externt under november/december 2005
- Ny chef för Avdelningen för reaktorsäkerhet är Lennart Carlsson, tillträder 1 december 2005

3

2005-11-29

Lägesrapport SKI

SKI

Aktuellt på kärnavfallsavdelningen

- Workshop om "Safeguard inkapsling och slutförvar" oktober 2005
- Diskuterat med SKB om deras pågående arbete med ansökanplan
 - Uppföljning av synpunkter i FUD-yttrande
 - Viktigt dokument i SKI:s arbete med granskningsplaner
- Nästa INSITE-möte är i november 2005 i Stockholm
- Nytt förslag på avgifter till kärnavfallsfonden 2006

4

2005-11-29

Lägesrapport SKI

SKI

SKI:s avgiftsförslag för år 2006

KRAFTFÖRETAG	AVGIFSFÖRSLAG FÖR ÅR 2006 (öre/kWh)	NUVARANDE AVGIFTSNIVÅ (öre/kWh)
FORSMARK	1,2	1,2
OSKARSHAMN	0,6	0,6
RINGHALS	0,7	0,7
BARSEBÄCK	0,0	0,2
GENOMSnitt	0,8	0,9

5

2005-11-29

Lägesrapport SKI

SKI

Myndighetsgranskning av PSE

- SKI och SSI kommer att granska:
 - PSE Forsmark samt PSE Laxemar
 - granskningen kommer att presenteras i en gransknings-PM i maj 2006.
- SR-Can kommer redovisa delar av det underlag som ursprungligen skulle ha redovisats i PSE bl.a. kopplingar mellan PLU och säkerhetsanalys
- Syftet med PSE granskningen är att:
 - tillgodose kommunernas behov att få en prövning av platsernas lämplighet innan KPLU inleds
 - bedöma SKB:s planerade inriktningen av KPLU

6

2005-11-29

Lägesrapport SKI

SKI

Myndighetsgranskning av PSE (forts)

- Granskningen kommer baseras på underlag framtaget av INSITE/OVERSITE som löpande granskar resultaten från platsundersökningarna för SKI och SSI:s räkning
- Myndigheterna vill gärna träffa kommunerna för att diskutera resultatet av granskningarna före sommaren 2006
- Eventuella synpunkter från kommunerna kommer att hanteras inom ramen för PLU-samråden under 2006 och 2007
- Synpunkter från kommuner på granskningens inriktning innan jul 2005

Aktuellt MKB & samråd

- **Omfattnings- och avgränsningsrapporten – nyligen tryckt**
- **Samråd med andra länder enligt Esbo-konventionen**
Information om slutförvarsprojektet och förfrågan om att delta i samråd har, via Naturvårdsverket, skickats till länderna kring Östersjön.

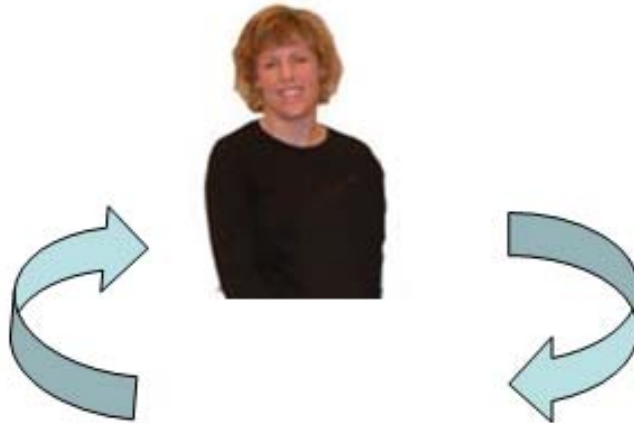

Ny "miljö/MKB"-sida på Webben

- Löpande information om hur arbetet med MKB och utredningar fortskrider
- Vilka utredningar som är på gång, när de är klara och hur resultaten kommer att användas
- Sammanfattningar från genomförda utredningar
- När ges tillfälle att samråda eller diskutera kring upplägg och resultat
- Synpunkter tas tacksamt emot!

Informationssamordnare

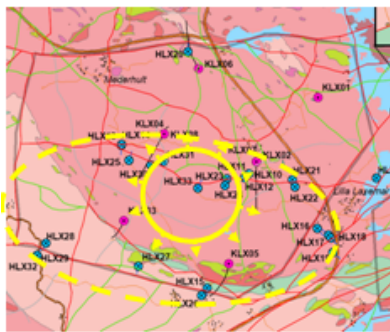
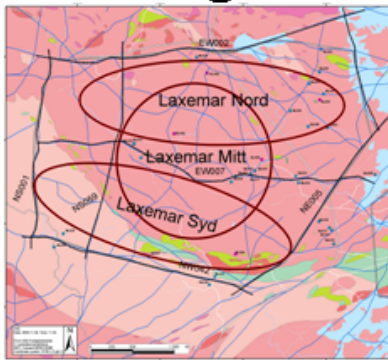
Besöksverksamhet

Information/Närboende/Markägarfrågor

2. Läget för undersökningarna i Laxemar

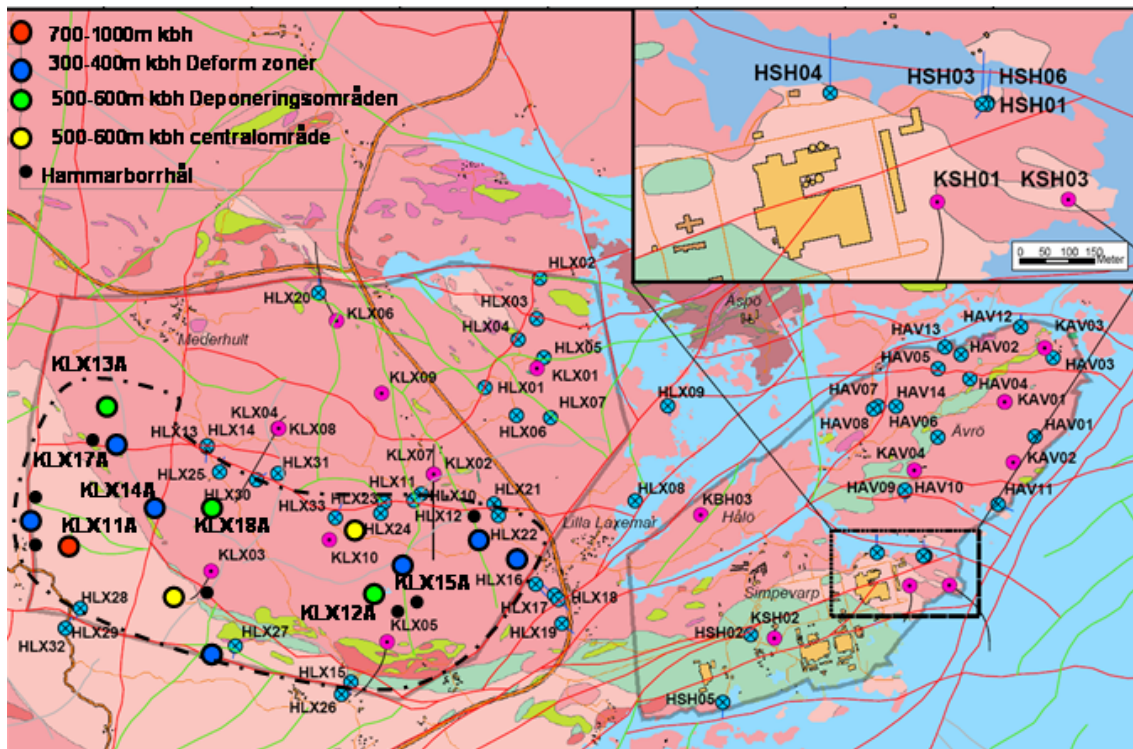

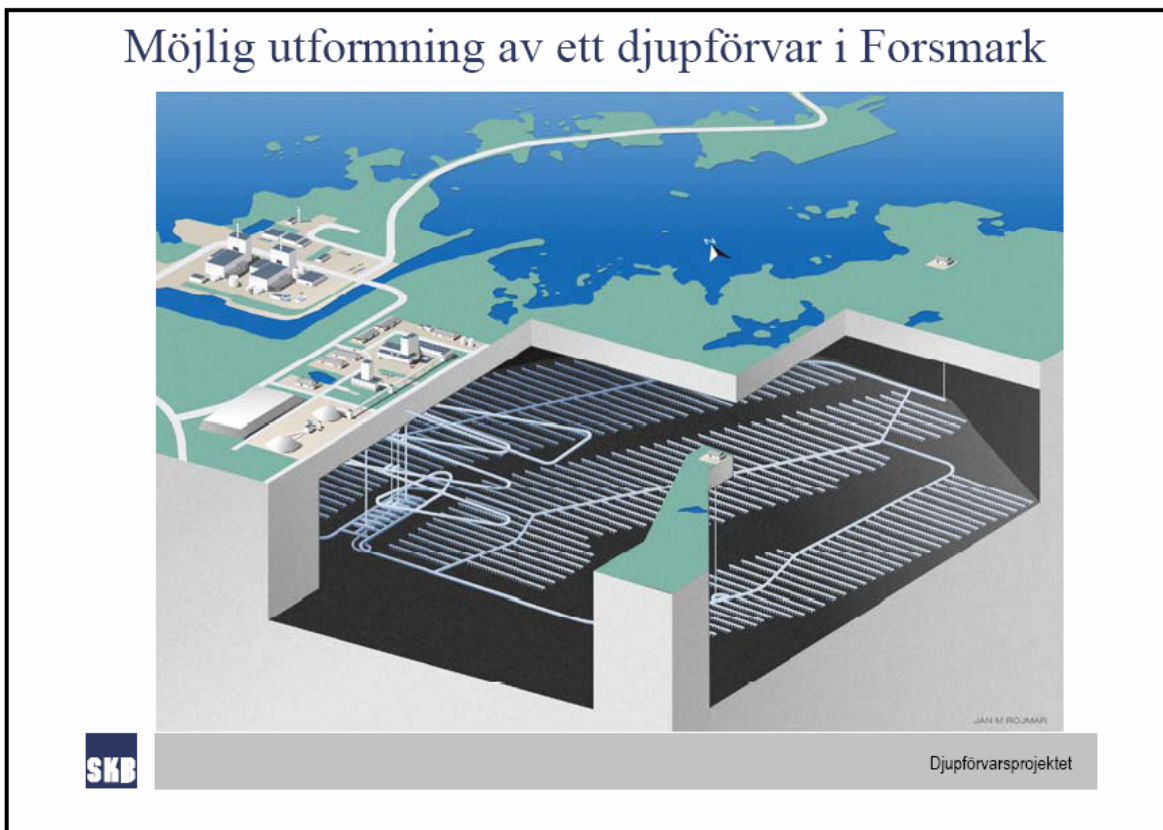
Resultat av genomförd Fokusering inom Laxemar

- Utgående från några möjliga fokuseringsalternativ värderade vi berggrundens olika egenskaper.

Vi kom fram till att någon väsentlig skillnad i de geologiska egenskaperna inte finns inom området, även om det finns en tendens till något gynnsammare vattenförande egenskaper i södra delen

KPLU-program - borrhålsplan

Vad är typiskt för berget i Forsmark?

Uthålliga bankningsplan nära markytan. **Låg** sprickfrekvens under 200 m djup.

Hög vattengenomsläpplighet nära markytan – **låg** under cirka 200 m djup.

Hög vattengenomsläpplighet i flacka sprickzoner – **låg** i brantstående

Höga bergspänningar i det ytliga berget – **normala** på 1000 m?

1:a möte 2006

- Uppföljning av frågor som tidigare ställts av Oskarshamns kommun
- Avstämning inför INKA
- Redovisning av alternativa metoder i ansökan och MKB – miljöjurist bjuds in.
- Redovisning av verksamhetsplan för 2006